

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gl., za pol leta 8 gl. za četrt leta 4 gl. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gl., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštovina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gl. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši „gledališka stolba“. — Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Napačna avstrijska politika v Istri.

Iz Istre 1. jan. [Izv. dop.]

V Avstriji pač nij dežele, v katerej bi se od vladnih organov tako naravnost proti interesom države delovalo, kakor v Istri. In vlada tega ne sprevidi ali vsaj sprevideti neče, da si jej je dobro znano, da je Istra sprejeta tudi v akcijski program „Italije irredente“, katerej bode tem ložje seči po njej, čem bolje bode za priklapljenje k italijanskemu kraljestvu pripravljena. Da se pa to pripravljanje po organih naše vlade vedno in dosledno vrši, znano je menda vsacemu, kdor ima oči, da vidi; kajti slovanski jezik se na škodo italijanskemu vedno in povsod odrija in zatira, na mestu, da bi se godilo ravno nasprotno. Kdor ve, kakšne so bile pred kakimi 10 leti razmere v Dalmaciji in jih primerja s sedanjimi, izpozna bode, da bi takoj, kakor hitro bi vlada pokazala nekoliko resne volje in moči po vsej Istri ravno tako, kakor je po Dalmaciji, izginito italijanstvo in z njim združeno veleizdajsko rovarstvo kakor rosa ob spomladanskem solncu. Pa kaj, ko riba od glave smrdi!

Kakó, da naravnost rečem, nesramno se Istra po vladnih organih pripravlja za Italijo, izpoznali bode tudi iz tega, ako vam povem, da so davkovski eksekutorji po isterskih okrajih dobili uniformo, ne tako kakor pri vas, ampak prav do pičice takšno, kakoršno nosijo uradniki v „rešenem“ kraljestvu, s tem edinim razločkom, da jim na čepicah manjka italijanske zvezde. Potem se ve da lahko raste greben c. kr. uradnikom — ki so pa z malimi izjemami po duhu in mišljenju Italijani in le po zaslužku Avstriji — po-

tem vam bode lahko umevno, zakaj ti možje isterske Slované smatrajo za brezpravno rajo ter jih po c. kr. uradnih zmerjajo z zaničljivim pridevkom „schia vo“.

Da se boste pa prepričali, da tudi sedanjaj vladni, katere načelnik je v državnem zboru slovesno obljubil, da bode delila enake pravice vsem državljanom, nij vidno prav nič do tega, da bi zmote svojih prednic popravila; temveč, da ona celo prejšnje nenaravne razmere še dalje tira ali trpi, naj bode tu omenjeno — o čemer ste uže ob svojem času prinesli sporočilo — da je za okrajnega glavarja na Volovskem imenovan mož, ki ne zna niti besedice hrvatskega niti slovenskega jezika in se morajo župani v obče vanji z njim posluževati tolmačev! Kaj ne, kako naravno, kako modro je to! — In ravno v Volovskem okrajnem glavarstvu je največ servitutnih in gozdnih preprirov, katere vse ima rešiti novi okrajni glavar. V Munah na priliko nij skoro gospodarja, kateremu bi od gozdnega komisarijata ne bila naložena denarna globa od 20 do 160 (!!) gl.; okrajni glavar ima tamošnje zadeve preiskati in o njih pravično referirati, ako hoče, da se ubožno prebivalstvo reši popolnega pogina, — a on ne zna niti besedice onega jezika, katerega prebivalstvo govori! Sapienti sat! — Videant consules! — Tudi naši državni poslanci!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. januarja.

Cesar je dne 2. t. m. sprejel deputacijo dunajskega mestnega zbora. Deputaciji je dejal cesar mej drugim, da dunajska občina stavlja

velika zahtevanja do svojega zastopa, naj svoje naloge patrijotično previdno zmirom izvršuje.

Na novega leta dan je šla liberalna stranka peštanskega zbora čestitat ministerskemu predsedniku Tiszi. Tisza se je zahvalil, potem pa je izrazil željo, da bi v bodočem letu vnanja politika malo pribajala v razpravljanje v peštanskem zboru, zato, da bi se moglo urediti posebno notranje finančno ogersko vprašanje. On upa, da se ljudstvo ne strinja z mnenjem, češ, da hoče on na vsak način minister ostati. Tisza priznava, da njegova politika nij priljubljena pri Magjarih. Omenja volitev, ki se bodo letos vršile za ogerski državni zbor — ljudstvo samo bo tedaj ali zanj ali zoper njega odločilo.

Vnanje države.

Iz Peterburga se javlja, da se bodo Kozaki uredili v regularno armado, zato da so bili vsi hetmani pozvani v Peterburg. Reformovan bode baje tudi generalni štab, ki bode potem odvisen od vojnega ministerstva.

Guverner Vshodnje Rumelije knez Vogorides nij dal svoje ostavke turškemu sultanu. Da se je pa ona vest raztrosila, uzrok je ta, ker je narodno sebranje vshodnje-rumelijsko jako ščedljivo ter je hotelo znižati tudi plače guvernerjevim adjutantom. Knez Vogorides je pa v prvem trenutku mislil, da je to nezaupnica njemu. Vendar se je stvar kmalu razjasnila in knez nij dal svoje ostavke. Sicer so pa Vshodnje-Rumeljčani z Vogoridesom popolnem zadovoljni.

Iz Carigrada se javlja, da so štiri vojne ladije turške odplule v Sirijo, da od tamošnje garnizone odpeljejo v Tesalijo 6000 vojakov.

V grškeje zbornici je zahteval Trikupis od vlade, da razjasni nekoliko grško-turško vprašanje. Dejal je, da bi mirovno sodišče strgalo vse, kar je sklenila berlinska konferenca. Evropa more to storiti, ali ostanke onih sklepov bode Grška namočila s svojo krvjo. Komunduros je odgovoril, da je

Listek.

Po zimi.

(Spisal J. Šk—č.)

I.

Najzadnja hišica v mestu L. imela je prelep razgled po polji. A polje bilo je uže prazno in pusto, kajti sever je pripihal in hladnejši zrak visel je nad ravnino. Vendar bili so tedaj še lepi dnevi, — lepi prvi jesenski dnevi in solnce je sijalo skoro vsak dan, samo zjutraj vlekle se je ob gozdu mokra megla, katero pa je pregnalo kmalu poldansko solnce. Popoludne pa se je ogrela zemlja, in Ivana, ki je v omenjeni hišici stanovala pri dobrih starših, — hitela je na bližnje polje in trgala po pusteji zemlji pozne jesenske cvetlice, jih povila v malo, lepo kito in podarila zvečer strijcu, ki jih je skoraj vsak dan obiskal. In suhi strijc je bil silno vesel nedolžnega daru, po-

ljubil Ivano in se smijal. Hrom je bil na desnej nogi in star.

Pa lepi jesenski dnevi so kmalu minuli. Zjutraj vlekle se je navadno megla, samo popoludne nekoliko solnce.

Navadno pa je le deževalo in deževalo, po dnevi in po noči. Ivana pa je ostajala doma, na polje nij mogla, kajti voda je nastopila po njem.

Nekega popoludne, ko je pojenjalo nekoliko deževati, hitela je vse jedno na polje pogledat, če gleda še kje kaka mokra cvetica iz zemlje — a grozno! Komaj stopi na zapuščeno polje, zašumi pod njenimi svetlimi čevljički, in drobne nožice se jej vderó tako, da jih je komaj izvlekla iz rujave ostudne zemlje. Takoj je hitela domov in čevljičke skrivala, da bi ne izdali njenega skrivnega, popoludanskega izleta. A žalostna je bila bolj, ker nij mogla več podariti cvetic ljubljenu strijcu. —

Nekega dne je bilo silno mračno vse dopoludne. Gosta megla je ležala po polji — siva in ostudna! O poludne ravno tako siva in ostudna! Popoludne tudi! Da, proti večeru se je še zgostila in postalo je neprijazno. Ivana je sedela pri oknu in čitala. A čitati ne more dolgo, premračno je. Dolgočasi se pri knjigi in gleda skozi okno to meglo, ki ne mine niti proti večeru.

Vrata se lahko odpro, in v sobo stopi strijc.

„Dober večer, ljubi strijček! — O kaka megla je nocoj — neprijazno, da uže dolgo ne tako!“

„Da, da! — prav mračno je in dolgočasno!“

„Niti čitati ne morem. Sedite strijc in povejte mi, kedaj ste doživeli tako gosto meglo, da tudi na večer nij minula?“

Strijc sede, popravi si malo pipo in reče:

„Prav dobro se spominjam, kedaj je bila

Evropa uvidela, da moremo izvršiti njene sklepe in junaški braniti čast Grške.

V **Parizu** je umrl stari anarhist Blanqui, 75 let star. Bil je leta 1839 uže obsojen na smrt, ker je raznetil pariški upor in od onega časa je sedel skoraj neprestano po uječah, ker je zmirom pridigoval le upor, revolucijo ter anarhijo.

Irski podkralj je prepovedal vse meetinge, ki bi imeli biti zadnjo soboto in nedeljo. Kljub temu, da je na Irskem uže precej vojakov, vendar še povsod ukazuje irska deželna liga. Boji mej Irci in policaji so pogostni, v katerih navadno policaji ne zmagujejo. V Dublinu se je na nekega protestantskega župnika v nedeljo zvečer streljalo, pa ga krogel niso zadele.

„Times“ poročajo, da vlada namerava na Irskem preklicati „habeas-corpus-akte“, začasno odpraviti porotna sodišča, ter omejiti prodajo in nošnjo orožja.

Iz južne **Afrike** se poroča angleškemu listu, da se bodo boercem Transvalskim pridružili tudi boerci iz Oranjan.

Dopisi.

Iz Podrečja v okraji Kamniškem 2. jan. [Izv. dop.] Zopet lep dokaz, kako se uraduje na slovenskem Štajerskem, če stranka napravi vlogo ali tožbo v slovenskem jeziku. Vložil sem namreč v slovenščini pisano tožbo dne 11. oktobra p. l. pri c. kr. sodnji v Celji. Celih deset tednov sem pričakoval povabilnega lista, a nijsem ga pričakal. Ko po družih opravilih zajdem v Celje, stopim še k sodnji vprašat, kaj je z mojo tožbo? G. okrajni sodnik poišče vlogo, ter mi pové, da je tožni dan bil 12. novembra. Vprašam ga tedaj, zakaj mi nijso poslali povabilnega lista? Na to mi kmalu pokaže list, ki je romal nekje po Hrvatskem, Bog vedi kod — se ve da me tam doli nij mogel najti, ko bivam na Kranjskem. Zdaj povem gospodu, da je Podrečje v okraju Brdskem na Gorenjskem, ter pristavim še nemški: Bezirk Egg bei Stein in Krain. Ves začuden me možanec pogleda ter reče: „Wenn es deutsch geschrieben wäre, wäre es leicht, aber mit dieser „bindischen“ Sprache weiss man nirgends hin.“ Man!

Vprašal bi zdaj, kdo bode meni stroške povrnil in tožniku pot platil? Kako more nemški sodnik mej slovenskimi kmeti dobro uradovati in posredovati, če našega jezika ne ume? Vrh tega še ne vé, kje je okraj „Brdo“, ki vendar nij, Bog vedi kako daleč od Celja! Nemci naj bi vendar rajši šli mej svoje, kajti mi Slovenci imamo dosti slovenskih rojakov — izprašanih juristov, ki nam bodo bolje postregli, kot tujci. Kdo more

mene, slovenskega davkoplačevalca, siliti, da se bom po nemški pravdal, zato, ker sodnik pri meni na mojej slovenskej zemlji slovenskega ne zná! Kaj je govoril ondan Herbst v državnem zboru o tem?!

Iz Ljubljane 3. jan. [Izv. dop.] (Naši nihilisti.) Meni se zdi, da ne storimo prav, če popolnem preziramo socialno demokratsko agitacijo mej nami, kajti z njo se širi nekov nihilizem, ki je vsem političnim idejam enako škodljiv, ker dela z nerazumljenim delavskim vprašanjem samo zmešnjavo v nekaterih glavah in na to gre, da bi naše delavstvo ne vedelo na zadnje, ali je „ptič“ ali „miš“, da bi se mu odvzel ves idealen cilj in se golj in sam materijalizem postavil za namen politične borbe. Pri zadnjem „ljudskem shodu“ v gostilnici „Tavčarjevej“ so se prodajali uže taki kosmopolitično-nihilistični nauki. Krojaški pomagáč Šturm je baje slovenski pridigoval, da nij treba nobene narodnosti, kakor narodnost „delavske stranke“. Dva iz Gradca najeta Nemca pak sta se za našega slovenskega kmeta potegnila, češ, kmet nema nič od tega, če se zmirom o narodnosti razpravlja. Res je. Kmet nema nič od tega. Ali rešiti je treba narodnostno vprašanje, potem se bode samo od sebe na stran dejalo. Za Nemce je, to se ve da, uže rešeno, ker oni imajo vse pravice. Če pa naš slovenski kmet v kancelijah le tuje narodnosti jezik o sebi in zoper sebe govoriti sliši, če vse odloke in vse spise o svojej lastnini le v tujem nerazumljivem jeziku dobiva, potem pač sam kmet vidi, da narodnostno vprašanje nij rešeno, da se torej mora rešiti v duhu pravičnosti. Zato je pa treba vse te priteple krive proroke, ki s tacimi nihilističnimi nauki o nepotrebnosti narodnostnega boja ne vedo kaj blebetajo, odločno zavračati, najbolj pa iz tujega naročene.

Iz Ljubljanske okolice 1. januarja. Koncem lanskega leta je prinesel „Slovenski Narod“ dopis „izpod Nanosa“, kateri dopis je bil posebno v kmetijskih zadevah res precej važen. Nij sicer moja namera vsega pretresavati, kar je bilo tam povedano, pač pa se mi zdi potrebno, ustreči g. dopisnikovemu pozivu, namreč, povedati tudi svoje misli, kako bi se v resnici ubozemu kmetu pomagalo, da si zboljša svoje ne posebnega zavidanja vredno stanje.

Mnogokrat in o raznih prilikah obučujoč

se kmetскими sosednimi si gospodarji, prepričal sem se, kako bi vsestransko koristno bilo, napraviti v raznih krajih po deželi gospodarska društva, na podlagi umetno sestavljenih pravil. Dovoljujem si denes zatorej nekoliko o gospodarskih društvih izpregovoriti, a vse svoje gg. somišljenike, katerim je v resnici do zboljšanja kmetских razmer, prosim, da tudi povedó svojo misel in tako v to pomorejo, da se takšna gospodarska društva ustanovijo po slovenskih deželah.

Moja misel je, da jedino z gospodarskimi društvi se dá vse o pravem času poravnati, kar je zdaj še narobe in tem načinom jedino bilo bi móči odkloniti mnogo nesreč in nezgod, katere so sicer neizogibne.

V prvej vrsti gre tu imenovati občo pravico ženitveno, o katerej je uže mnogo govorilo se tudi v tem listu. Dasi je ženitev, in z njo združeno združno življenje človeštvu koristno, vendar se mora reči, da ima tudi ta stvar svoje meje in ako nemaníči ter slabiči siliijo v zakonski jarem, ni to nikakor in nikomur v prospeh. Je pogubonosna. Kmetijstvu škodljivo je pa tudi bolj kakor si marsikdo misli to, da se dovoljuje vsacemu, kadar se mu zljubi, zapuščati svoj domači kraj ter iti v tujino. Namesto, da bi v mladosti doma žrtvovali svoje zdrave moči v korist svojo in družih, klatijo se taki mladi ljudje čisto brezposleno po svetu in osiromašeni ter brez potrebnega zdravja mnogokrat leže po bolnicah ali jih pa na sramoten način tujci pošiljajo nazaj v domačijo po „odgonu z odkazanim potom“ — kar vso občino po nepotrebnem mnogo stane. In če prej ne, na starost so gotovo taki klateži občini na kvaru, kajti za delo so nesposobni, časih tudi za to nijso za nič, ker mej svetom izgubé pravi pojem o tem, kaj je moje in kaj tvoje ter radi — izmikajo. Gospoda moja, dokler je imela občina pravico izdajati potne liste — nij bilo zgoraj navedenih kmetijskih nadlog niti tacega ubožstva mej ljudstvom! Kajti delavnih, pošteno zvestih močij nijsmo pogrešali nigdar — a sedaj, ko imajo to stvar v rokah taki, katerim je za kmeta dostikrat tolika skrb, kakor slonu za komarja, je vse drugače, žalostnejše.

Rekel sem, da hočem o koristi gospodarskega društva govoriti — a zašel sem malo v stran, zatorej se zopet vračam k stvari. Gospodarska društva bi imela imeti primerna in dobra pravila, katera bi se vsestransko ozirala na kmetске razmere, ter bi obsezala tudi razne

taka gosta megla, ko nocoj. Le poslušaj me. Minolo je uže dokaj let, prijetnih in žalostnih, ko sem hodil tudi jaz v šolo. Stanoval sem v ulici P — pri Reparji, ki so imeli tudi tri otroke. — Kadar nij bilo šole, hodili smo neko pozno jesen v bližnji gozd, jaz in nekoliko mojih sošolcev in ondi smo razne burke uganjali, mesto, da bi doma sedeli pri knjigah in se pridno učili. Bilo je kakih štirinajst dni pred sv. Miklavžem. Poizvedel pa sem skrivaj, da pridejo k nam na večer pred sv. Miklavžem — sam svetnik dobrotni in njegovi spremeljevalci: Faust in parkelj. In da nam prinese orehov, jabolk, knjig s podobami in sladkarij, seveda, če bodo pridni Reparjevi otroci — Ana, Janezek in Jurček in „študent“ — parkelj pa bo nosil težke verige in koš, in gorje mu, ki ne bo gladko čital in lepo molil. — Jaz hitim domov in povem skrivnost Janezku, ta pa Ani in Jurčku in kmalu je zvedela sama Reparjeva tolsta gospodinja. Pri nas smo imeli pa tedaj tudi neko suho „babo“, ki je poma-

gala gospodinji pri kuhi. Nam se je pa bilo učiti; čitati — pisati in moliti. Najhuje je bilo zadnje — a ne slovenskega očenaša, katerega smo vsi gladko molili. „Vaterunser! Vaterunser!“ Ta nam je delal težave, — kajti poizvedel sem, da le tisti dobi orehov, jabolk, knjig s podobami in sladkarij, kateri bo znal „vaterunser“ gladko moliti. In tista suha „baba“ pri Reparji, ki je bila iz Tržiča, ga je znala in samo ona ga je znala. Niti Repar stari, jetični, niti Reparica tolsta ga nij znala.

Vsak večer smo sedeli na lesenej klopi v malej kuhinji — Ana, Janezek, Jurček in jaz „študent“ in izgovarjali besede nemškega očenaša, katerega nijsmo umeli niti besedice. Tista „baba“ suha iz Tržiča pa je govorila in govorila, ponavljala in nadaljevala. — Reparica tolsta hodila je in se zibala po kuhinji z belo, močnato kuhalnico v roki in z debelo glavo majala in jetični Repar je kašljal zapuščen v sobi pri peči, zavít v stare kožuhe. In vendar

smo prišli v štirinajstih dnevih srečno do „amen“. Čudili se nijsmo malo, da je „amen“ v nemškem jeziku tisto ko v slovenskem očenašu. A znali smo „vaterunser“! — Vsaj je dejala tista suha „baba“ iz Tržiča, ki nas ga je učila in ga znala in Reparica, ki ga nij znala. Še se spominjam, ko smo prišli do „amen“ — zadušil bi se bil kmalu jetični Repar pri peči, ki je bil tako zavít v stare kožuhe. Na večer pa — pred sv. Miklavžem — sedeli smo v gorkeji sobi. Reparica pogrnila je črvido mizo z debelim prtom, postavila na njo lojeno svečo in slabega kruha, katerega sem pa jaz le male kose pojedal. Na steni je visela velika lesena ura z lesenimi kazalci in glasno tolkla. Sedeli smo za mizo po vrsti, Ana, Janezek, Jurček in jaz „študent“, grizli počasi trdo skorjo — in gledali lesene kazalce na lesenej uri. To so nam tolkla drobna srca! Pričakovali smo sv. Miklavža, Fausta in — parklja in molili na tistem „vaterunser“! — Ura bije osem! Vsi smo

stroke, kmetijstva na pr. združevanje, gospodarjenje, naročevanje raznega novega orodja, rabljenje tistega potem volitve mej društveniki, njih delokrog, določitev mesta, kjer se imajo shajati, sprejem v društvo, zključenje iz društva, inventar, razid društva itd.

Pa pravila naj bi se po gospodarskih časopisih razglasila, ker prepričan sem, da bi jih gotovo mnogi brali pazno, ter prej ali slej, če tudi z malimi raznim krajem primernimi izpremembami, do tega prišli, da si osnujejo gospodarska društva!

Vsak stan v sedanjih časih jel se je gibat po svojih potrebah, napravlja si shode in društva, le od kmetskega tu v bližini nij slišati. Zaradi tega končno ponavljam prošnjo do vseh vnetih za obstanek kmetijstva in ustanovljenje gospodarskih društev, da vsak po svojej moči in kraju primerna v to potrebna pravila napravi, ter se potem sedaj v zimskem času en dan in kraj določi za kmetski shod, kjer bi se pri tej priliki govorilo o pravilih v obče, ter bi se jih potem kakor rečeno, za društvo po potrebah popravilo. V to ime tudi jaz zakličem sedaj v začetku novega leta z g. H. „pomagajmo si sami“. Sam Bog pravi: delaj, in hočem ti jaz pomagati. Doljski.

Iz Trsta 2. jan. [Izv. dop.] Agitacija zoper naše tri tržaške državne poslance tu vedno živahnješa postaje. Zlasti novi list „Triester Tagblatt“ jim je vsak dan za petami in jim dokazuje, da oni so „unicum“ mej zastopniki, ker ne zastopajo niti prepričanja svojih volilcev niti ne svojega. Oni pa le podpirajo na Dunaji tisto nemško-liberalno levico, ki je vzprejela nemško-nacionalni program in vladi odbijala davek. Oni se zavzemajo za nemško hegemonijo, a v Trstu se za njo nihče ne zmeni. Trst nij nemško mesto, nego ima prebivalstvo raznih narodnostij, ki hočejo mirno mej soboj živeti kakor hoče Trst v miru živeti z vsemi narodnostmi države. Sicer pa Trst tudi nema nobenega uzroka boriti se zoper zdanko dunajsko vlado, češ, da nij „ustavoverna“, ali da ne skrbi dosti za gospodarske interese. Levica državnega zbora pa se svojim bojem zoper ministerstvo Taaffejevo naravnost škoduje Trstu in tržaški državnozborni poslanci jim pomagajo. Novi tukajšnji list jim daje svet, da naj, če se ne morejo strinjati z načeli desne stranke državnega zbora, stalno ne pristopijo k nobenej, ampak naj se vsaj v

vseh zadevah obračajo tako, kakor jim odkaže interes mesta Trsta.

Je-li se bodo ti leviti kaj prijeli naših poslancev? Teško, kajti kar je „ustavovernih“ liberalcev, imajo vsi predebela koža. Dregniti bi jih mogla k večjemu kaka skupna manifestacija tržaških volilcev.

Telegram „Slovenskemu Narodu“.

Dunaj 4. januarja. V včerajšnjem ministerskem svetovanstvu, ki se je vršilo pod predsedništvom cesarjevim, bilo je posvetovanje, kateri novi udje bodo imenovani za gospodsko zbornico.

Domače stvari.

— (Kaltenegger iz Ljubljane.) Dunajska „Deutsche Zeitung“ ima iz Ljubljane sledeči telegram: „Deželni predsednik Winkler je rekel g. Kalteneggerju, za finančnega prokuratorja nižje-avstrijskega imenovanemu deželnemu glavarju, da mu ima ukaz naznaniti, da mora najkasneje do dne 5. januarja prevzeti vodstvo nižje-avstrijske finančne prokuratorature. Ta vladni korak v ljubljanskih ustavovernih krogih dela veliko senzacijo, ker je nekakšen dokaz, da vlada hoče ustreči siljenju narodne stranke, katera želi dobiti kakšnega slovenskega strankarja za deželnega glavarja“. Iz tega je vidno, da je Kaltenegger hotel še dalje mirno v Ljubljani sedeti in da ga morajo skoro prav prositi proč. Kar se tiče „slovenskega strankarja“, se narodnej stranki ne mudi tako zelo. Da se le enkrat Kalteneggerja znebimo!

— (Občni zbor telovadnega društva „Sokola“) je dne 9. januarja 1881 dopoldne ob 11. uri v društveni telovadnici. 1. Nagovor staroste. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Volitev dveh pregledovalcev letnega računa. 5. Volitev odbora: a) staroste, b) podstaroste, c) 7 odbornikov. 6. Nasveti posameznih društvenikov.

— (Dve ženski v vodo pali.) Včeraj popoldne ob polu dveh sta od mesarskega mostu na prvih k Ljubljanci vodečih stopnicah na sv. Petra nasipu prali dve ženski, kar se jedne izmed njiju, postarnej ženici B., izpodrsne, da se prekopicne v reko. Druga nje tovarišica jej pomoli rokó, a izgubi ravnotežje ter pade tudi sama v vodo. Ljudij se je takoj obilo zbralo na obeh bregovih, a topečima se nesre-

čnicama pomagati vendar nobeden nij upal si, takó da ji je voda priplavila uže do Jančeve usnarne, kjer je naposled zaželeni rešitelj, brdák mlad človek, našel se ter obé srečno potegnil na suho. Res nij o zimskem časi mrzla voda posebno ugodna kopelj, ali kjer gre za človeško življenje, mislimo, da bi trebalo ipak tudi našim sicer vrlim Šentpeterčanom imeti nekoliko več „korajže“ in usmiljenosti, nego so jo včeraj baš v tem slučaju pokazali. — r.

— (Prevzetje kupčije.) Tukajšnje železninsko prodajalnico Pesjakove je prevzel Jan. Nep. Ahčin.

— (Sežansko-komensko učiteljsko društvo) bode 13. januarja (četrtek) ob 10. uri predpoludne v Komnu v šolskem poslopju zborovalo po sledečem dnevnem redu: 1. Nagovor zač. predsednika. 2. Prečitanje statuta „učiteljskega društva“. 3. Volitev odbora. 4. Pogovor o bodočem delovanju društva in določevanje o visokosti društvene letnine. 5. Določevanje kraja za bodoči zbor. 6. Oviře šolskega napredka, govori g. A. Leban. 7. Predlogi in nasveti posameznih udov. K obilnej udeležbi se uljudno vabijo vsi p. n. učitelji in učiteljice.

— (Z Razdrtega) se nam piše: Dne 31. decembra sem bil na našem sivem Nanosu; bila je „zadnjerca“ lova in tu sem nalletel na lepo cvetoče bele telke (niesewurz). Tega se pač najstarejši ljudje našega kraja ne spominjajo, kajti v visočini nad 3000 blizu 4000 črevljev pa konec decembra cvetoče cvetke dobiti, je pač najlepši znak tople zime. No, Bog uže vé, kaj dela; mi imamo pač premalo drv za enake zime prestajati, kakor je bila vlanska.

— (Požar.) V noči od 3. na 4. dan t. m. se je vnelo poslopje Adamičevo v Štefanjev vasi in zgorelo.

— (V spanji svoje dete zadušila) je na novoletni večer v Trstu neka Terezija W. Otrok je bil še le tri dni star. Sodnijska preiskava proti neopreznej materi se je uže pričela.

Tužcl.

3. januarja:

Pri Stonu: Seidner, Grlic, Vidic iz Dunaja. — Gollic iz Senožeč. — Benedeti, Schunk iz Trsta. Pri Maltet: Kohn iz Dunaja. Pri avstrijskem cesarji: Blaž iz Senožeč. — Kramaršič iz Ljubljane.

šteli in našteli — osem! Čuden ropot nastane in luč hoče ugasniti. Reparica tolsta reče: „Le tiho — uže gredó!“ — Repar pa je kašljal in bljuval pri gorkejši peči. Obrnemo boječe oči proti vhodu. Vrata se odpró in tista suha „baba“ prinese — pogače! In nijsmo jedli več subega kruha, — pogače smo jedli in tudi jaz, ki sem bil za pičlo plačo pri Reparji. Pogača pa je bila dobra. — Komaj pa denemo v usta slastne kosove — pozvoni nekaj tako čudno, da nijsmo mogli več pogače jesti. V sobo pa stopi sv. Miklavž, škof se sivo brado in sivimi malimi očmi, lice pa je imel rdeče ko malo dete. Za njim Faust, — hrom je bil in v koščenej roki držal pisano palico in črno knjigo. V kuhinji pa zapazimo dva roga — ne volovska, ne kozja! Strašna rogova in — rdeča! In mi smo se tresli ko slama, ko začujemo rožljati teške verige. Pa parkelj je ostal v kuhinji, tulil in ropotal. Sv. Miklavž pa je vprašal najpreje Ano in ona je molila „vaterunser“ — gladko in lepo. Janezek je tudi molil, a ne tako gladko in lepo, vendar sv. Miklavž je kimal zadovoljno.

— Jurček pa je molčal; molčal ko tema — plašno in skrbno gledal Reparico tolsto in se neumno smejal. A molčal je, niti besedice zinil. Sv. Miklavž pa se tudi nasmeje, pogleda Reparico in reče: „No, Jurček, si uže priden!“ — Sedaj pa pride vrsta na-me, bornega „študenta“ — vsi me gledajo! Faust hromi pa odpre pomenljivo črno knjigo, v kuhinji pa zarožlja veriga. — Jaz mislim in se nič ne spomnim. Pozabil sem vse in roke stiskal v praznem žepu in gledal pogačo na mizi. — A molčati vendar nijsem hotel, ko Jurček, ki se je samo smejal. — Začel sem in molil — slovenski očenaš — gladko in glasno, kakor me je mati učila tam v Pogorji, v naši vasi, kjer je skoro vse bosó. Molil sem po božno in solza mi je prilila v oko in zadrnila po lici! In slovenski očenaš je bil! — Takrat se je pa Reparica tolsta nasmejela ponosno, Repar jetični zakašljal hudobno in suha „baba“ iz Tržiča pokazala jedini zob! Faust pa pogleda v knjigo in vzdigne palico — vrata se odpró, parkelj me pograbi, dene v koš in hajd na ulice!

Tisto noč pa je bila taka megla kot nocoj in svetilno so slabo gorele. Mene pa je nesel parkelj daleč, me potem neprijazno izvlekel iz koša, me malo podrgnil in potem pustil mirno. Tekel sem solznim okom domov in ko vstopim, nasmejejo se mi vsi, ko Jurček tedaj, ko je molčal. Sv. Miklavža in Fausta pa nij bilo več — a tudi one dobre pogače ne! Vse so pojedli. Potem mi še nijso dali subega kruha in šli smo spat — jaz sem pa gledal skozi okno v noč, ko je bila taka megla, in mislil — kako je bilo, ko nijsem znal — nemškega očenaša. Ivana! Tiste megle ne pozabim nikdar, ki je ležala po ulici tisti nesrečni večer! Taka je bila ko nocoj — prav tako gosta in ostudna! Ti pa moli le vedno slovenski očenaš, ki je tako lep in ne pazi — da zunaj leži taka megla, ko tedaj, ko nij tvoj strijc kot „študent“ molil „vaterunser“. Sedaj je morda sv. Miklavž zadovoljen s slovenskim očenašem — a one megle ne pozabim, ki je ležala dopoldne, popoldne, zvečer in morda celo noč na ulici!

(Dalje prih.)

Nij sleparstvo!

Iz c. k. zastavnice dunajske

rešene

žepne ure

izjemno v ceno, namreč
70 odstotkov pod kupno ceno.

Razne komisijske zaloge ur, od največjih švajcarskih tovarov, se je v c. k. zastavnici postavilo, a ne rešilo, tedaj so zapadle po javni dražbi prišlo po neverjetno nizke ceni nam v last.

Mi moremo tedaj ure od zlata, srebra in niklja, najboljše švajcarski izdelki, vse s 5letnim poročtvom, samo da dobimo svoj denar, prodajati jih 70 odstotkov pod fabriško ceno, ure so skoraj zastop.

Vsak človek, naj si je bogat ali ubog, potrebuje vendar uro, ki je čisto najzvestejša prijateljica in spremljevalka skozi celo življenje; tako priliko, prijetno in nigrdar vračajočo se, ima zdaj vsa, da si more preskrbeti skoraj zastopno solidno, fino, garantirano in na minute regulirano uro, ker je naše fabriško osobe vse ure še jedenkrat reguliralo. Vsaka ura ima švajcarsko fabriško znamenje.

Poročstvo je tako zagotovljeno, da se s tem javno zavežemo, vsakemu naročniku takoj brez ugovora novce poravnati.

Zapisnik žepnih ur.

1 ura na valjar od teškega srebrnega niklja, fino na trenotek regulirana, gravirana in gvilosirana, z 8 rubinov, s ploščatim steklom, emailirano urno ploščo in posebnim krovom zoper prah, in fina zlata facon-urna verižica, ki je stala preje gld. 12, velja zdaj samo gld. 6.50.

1 žepna ura na slaro, od teškega srebrnega niklja, fino na trenotek regulirana, gravirana, gvilosirana, s 15 rubinov, s ploščatim steklom, emailirano urno ploščo in kazalom za sekunde, s fino urno facon-verižico od talni-zlata, preje gld. 20, zdaj samo gld. 7.— Jedna najboljše ur.

1 remontoir ura, iz najfinejšega double-zlata, brez ključka za navijati na kozici, pod poročtvom ohrani si zmirom zlato barvo, izvrstno na minute regulirana, s dvojnimi krovom, dekorovana email urno ploščo in privilegirano delo, obdarovana izvrstna ura z verižico od talni-zlata, preje gld. 24, zdaj samo gld. 10.20. — Teh ur je malo.

1 srebrna remontoir ura, od pravega 13 lotnega srebra, potrjena od c. k. kovnega urada, navija se na kozici brez ključka, z nasprotnim zopornim in kazalno pripravo, fino s privilegijem, na minute repasirana, s ploščatim steklom, email urno ploščo in kazalom za sekunde, v notranjem s kristalnim krovom in kolesci od niklja, za vsacega transparentna, najboljša, najcenejša in najelegantnejša ura sveta, preje gld. 30, zdaj samo gld. 14.

1 srebrna ura na slaro, od pravega 13 lotnega teškega srebra, potrjena od c. k. kovnega urada, s 16 rubinov, na sekundo repasirana, s ploščatim steklom, email urno ploščo in kazalom za sekunde, preje gld. 24, zdaj poizlašena samo gld. 12.50.

1 ura za gospo, od pravega 14 karat. zlata, potrjena od c. k. kovnega urada, vrlo fina, elegantna ura z najfinejšo benetčansko facon-verižico za okolo vratu v finem baržunastem etuji; preje gold. 30, zdaj samo gld. 19.50. Tacega še nij bilo.

1 fina zlata remontoir ura, 13 karat., po gld. 40, 60, najfinejše savonette-ure, preje po gld. 100.

Naslov:

Uhren-Ausverkauf
von **A. Fraiss,**
Rothenthurmstrasse 9, parterre,
gegenüber dem erzbischöflichen Palais,
WIEN. (599-3)

Dunajska borza 4. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankoveih	73 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	15	"
Zlata rente	88	10	"
1860 drž. posojilo	130	75	"
Akcije narodne banke	826	—	"
Kreditne akcije	246	70	"
London	118	40	"
Srebro	—	—	"
Napol.	9	34 1/2	"
C. k. cekini	5	56	"
Državne marka	58	10	"

Pravi štajerski

sok od ozkega trpotca,

katerega prireja

Jurij Frosch v Gradci,

je skušeno zdravilo zoper kašelj, hripavost, bolezn na pljučah, v vratu in prsih, katar dušnikovih vejic in tudi zoper jetiko.

Velika steklenica gld. 1. — z navadilom za Majhena —.50 rabo.

Ob jednom priporočam svoj bonbon iz sladu, štajerskih planinskih zelišč, šlezi in trpotca, 1 zavitek 0 kr. (605-6)

Jamčim, da so moji izdelki pravi ter jih prepuščam vsakemu kemiku, da jih preišče.

Glavna zaloga, od koder se pošilja:

J. Frosch v Gradci.

Dobiva se pa tudi v vseh dobrih špece-rijskih prodajalnicah in lekarnah tukaj in v provinciji.

Prodajalci dobé opustek.

Zaloge v Ljubljani: Julij pl. Trnkoczy, lekar; J. Luckmann, trgovec.

Umrli so v Ljubljani:

31. decembra: Viktor Fuh, železniškega kondukterja sin, 9 mesecev st. na Marije Terezije cesti št. 18 za katarom v želodci.

1. januarja: Maria Ana Sibane, usmiljena sestra, 39 let st., v bolnici št. 20 za pljučno tuberkulozo.

2. januarja: Kristina Huterer, 5 1/2 let st. na Cesarja Jožefa trgu, za davico. — Jožef Ažnroh, 59 let st. na Tržaški cesti št. 35 za pljučno tuberkulozo. — Franc Knaus, komi, 35 let star, v Kravjeji dolini št. 11.

30. dec.: Marija Izgore, gostinja, 71 l. st. za starostno slabostjo.

Št. 17.732.

(3-1)

Razglas.

Visoka c. k. deželna vlada je z dopisom dne 1. decembra 1880 št. 9409

29. januarij 1881

kot tisti dan določila, ko se bodo domači žrebci iz političnih okrajev mesta Ljubljane in okolice ljubljanske, ki se hočejo za pleme rabiti, pregledovali.

To se lastnikom žrebcev iz omenjenih političnih okrajev naznani s pristavkom, da se pregled določeni dan ob 10. uri dopoldne v tukajšnji živino-zdravilnici na poljanske cesti prične in da se dotične tiskovine za zapisnik in izkaze kot dosihmal v tiskarni Klein & Kovač dobodo.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 28. decembra 1880.

Župan: Laschan.

Hiša in vrt

na prodaj v Trnovem;

vpriša naj se v Kolodvorskih ulicah št. 28, v I. nadstropji. (654-3)

Prodaja parta.

V nedeljo 9. januarja 1881 se bode prodajal Fortunat Cepudrov part v Logu v Viškem kraju, poleg Kozlerjevega, obsegajoč 6 do 7 oralov. Kdor hoče kupiti, naj pride k dražbi omenjeni dan popoldne ob 2. uri. (659-3)

Trgovinsko oddanje.

Čast imam udano javljati svojim p. n. naročnikom, da sem z današnjim dnem svojo od leta 1855 na tukajšnjem tržišču postojajo kupčijo z **modnim, konfekejskim in belim blagom** izročila svojemu sinu **Hugo Fischerju**, ki mi je uže dolgo let kot zvest sodelovatelj pomagal. Vsa aktiva (neplačani dolгови) so prešla nanj. Svojem cenjenim naročnikom zahvaljavajo se za zaupanje, katero so mi zmirom izkazivali, prosim tudi, naj se svojim zaupanjem počesté tudi novo firmo.

Sé spoštovanjem
A. J. Fischer.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1881.

Z ozirom na zgoreni oglas naznanjam udano, da bodem z današnjim dnem prevzeto kupčijo z **modnim, konfekejskim in belim blagom** pod firmo

HUGO FISCHER

nespremenjeno nadaljeval. Čestite naročnike dovoljujem se prositi, naj svoje prejšnje firmi izkazano zaupanje dobrohotno izkažejo tudi meni, truditi se hočem zmirom, da je opravičim. Sé spoštovanjem
Hugo Fischer.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1881.

Boljši od vseh podobnih izdelkov, nájajo te pastilje nič škodljivega v sebi; najespesne se rabijo zoper bolezn v organih spodnjega dela trupla, feber, bolezn v polti, na očeh, v možganih in ustih, zoper otročje in ženske bolezn; čistijo lahko kri in odpravljajo blato. Nij ga zdravila, ki bi bilo bolje in pri tem popolnem neškodljivo zoper

telesno zapretje.

gotovi vir vseh boleznij. Ker so oslajene, uživajo jih radi tudi otroci. Te pile so odličene z jako čestotim pismom dvornega svetnika Pitha.

Jedna skatljica s 15 pilami velja 15 kr. Osem skatljic skupaj, 120 pil, velja samo 1 gld. a. v. (574-8)

Philipp Neustein
Apotheker

Svarjenje! Vsaka škotljica, ki nima firme: *Apotheke zum heiligen Leopold*, je ponarejena, ter svarimo, naj se ne kupuje. Paziti se mora dobro, da kdo ne dobi slabega, neuplunega ali celo škodljivega izdelka. Vsakdo naj izrečno zahteva Neusteinovih Elizabetnih pil, te imajo na zavitku ter navodilu za rabo poleg stojeci podpis.

Glavna zaloga na Dunaji: Apotheke „zum heiligen Leopold“ des Ph. Neustein, Stadt, Ecke der Planken- und Spiegelgasse, ter v vseh dobrih lekarnah na Dunaji in po deželi.

Tinctura Rhei. Comp. vulgo FRANCOVA ESENCA

ki jo izdeluje

Gabriel Piccolli,

lekar „pri angelu“,

v Ljubljani na dunajske cesti.

Pomagala je uže mnogo tisoč ljudem k zdravju, kakor se lahko dokaže iz mnogih pohvalnih pisem.

Ta esenca ozdravi bolezn v želodcu in v spodnjem životu, grižo, krč, želodčevo in prehodno mrzlico, zabasanje, hemorjide, rumenico itd., vse bolezn, ki znajo smrtno postati, ako se za časa ne ozdravijo. (490-13)

1 sklenica velja 10 kr.

Naroči se pri **Gabriel Piccoli-ju**, lekarju „pri angelu“ v Ljubljani, na dunajske cesti, s poštnim povzetjem.